

ڈاکٹر ناصر بلوچ

ہل نال ڈاکٹر ناصر عباس بلوچ اے۔ پردازی دنیاچ ڈاکٹر ناصر بلوچ دنے نال مشہور نیں۔ نلام عبدالخالد گھر کمفروری 1952ء توں مخصوص تیری تحصیل فور پر تعلیم خوشاب و حج پیدا ہوئے، پنجاب یونیورسٹی توں ایم۔ اے اردو ایم۔ اے پنجابی کر کے کورس و مدرس و اپیشہ اپنایا۔ پنجابی تے اردو دے مشہور کتابی کار۔ شاعر تے ذرا مددگار نیں۔ پنجابی شاعری دامجموعہ ”پشاں تے سد“ 1977ء، وہ تے پنجابی کہایاں دا بگوئہ ”ریتیاں اکھاں والے“۔ 1981ء وہ چھاپے چڑھا۔ اردو شاعری دامجموعہ ”دشت رائیگان“ دے سرنا نویں یونھ 1996ء وہ چھپ چکا۔

کہانی و حکایتے دیسیے دے ملیاں، معاشرتی تے ثقافتی موضوعات بارے بہت سوہننا لکھدے نیں۔ ٹیلوچن دے مشہور ذرا مددگاروی نیں۔ لہذاں دا افسانہ ”ان ڈیٹھے روگ“ ما جول دی آ لوگی نال پیدا ہوں والیاں بیماریاں دی تشنندھی کروالے۔

آن ڈیٹھے روگ

سیال دی ڈیپنے، گلی وہ چھنی اتے پیار جاتا پ نال کھنی جاندی۔ گھر و ح صرف دو لیف تے دو طلاں یاں سن جھبڑے یاں بھلی رات دے مینے و ح محب بھلن نال بھی ٹھیاں سن جیماں توں رجت دی گھر والی بختان نے کجی کندھا تے ٹکنے پیا ہوای۔ اک پانی پرانی لوئی رجت اتے لئی ہوئی سی۔ گلی دے وچکاروں لکھدی ہاتی وچوں ہو دے ہنے پے آنحدے سن۔ ترکھاناں دامنڈ اوارد، بخہ دا سانگل بخڑی گلی وچوں لکھا۔ ٹھنی دے کولوں لکھدیاں بخہ دا گلگھر نالی دے وہ قیا۔ گندیاں پھٹھاں اڈکے رجت دی لوئی اتے ڈیگیاں تے چارچو غیرے بدبو کھڑگی۔

فیر بختان نے سوچیا۔ ایسہ شہرے، کتووال نہیں۔ چند وہ سب دے دکھ سکھ مانچے ہوندے سن۔ شہروچ کے توں کے داویدہ لکھاں نہیں۔ رجت نوں ٹھنی تے پیاں آنچ باجوس 22 دیہاڑی سی۔ وقتی والیاں وچوں کے آکے ٹھنی سی پکھیا ”رمیا جیوندا ایں یاں گورگیاں“۔ بختان رجت نوں نیزے تھیزے دے سارے ڈاکٹر اس توں دکھا پیشی کی۔ رجھا دنیاں وہ ای ہڈیاں دی ٹھنکن کے رہ گیاں۔

ٹیکھیاں ٹیکھیاں بختان توں اپنائندہ والا کچ کو خاتے گھلا و سیرہ چھیتے آیا۔ چند دی کھلی ہواتے روشنی واخیال آگیا۔ تازیاں تے صاف سحریاں سبزیاں دی داشنا اوہدی زوح تکدر اتر گئی تے دکھ سکھ و مذہن والے عزیز رشتے دار تے گواٹھی یاد آگئے۔ تے رجت دے پار بیلی خوشیاں سردار تھندتے علیا وی جھبڑے نہاشاں تکر پیشے اک دو بچے ہل دکھ سکھ پھول دے رہ ہندے سن۔

رجتے دیاں دو 2 دھیاں تے دو 2 پھر سن۔ دو ڈی وی ہی ویاہی ہوئی سی۔ باقی دے ایا نے دی ہن وہ اوایا نے ہو گئے سن۔ رجتے نے کجھ بھوگیں ٹھیکی اتے لئی ہوئی سی۔ دو نویں پھر رجتے نال داہی تیکی دا کم کر دے سن۔ اک بخہ دی کئے اتے بخہی ہوئی سی۔ تی تے کھیو دی تھوڑی نہیں سی۔ رحماتے بختان اوس سکنی سنتے وہی رب دا لکھ شکر کر دے سن۔

پر خوشیاتے سردار مجید رجتے توں ہر دیلے بیرون کڈھی رکھدے۔ جدوں رجتے کوں یہندے اکو گل کر دے ”رجمیا او لا دوا آون والا ویلا دیکھ۔“ مرکے روئی گھر پورا ہوندا اے۔ کل کلاں توں او لا دیا تھی اے۔ ہئے توں کجھ تھہ پلے مار، چند وہ کیے چیا اے شہر جا کے مقہ راز ما۔

ایہو جھیاں گلاں سن کے پہلاں پہلاں تے رجھاں چیندا۔ فیر ہوئی ہوئی ایہو گلاں اوہمے من توں چیلیاں گلن گلچیاں۔ اک دن اوہنے نصل چک کے زمیندار دا لیکھا پورا کھاتے بال پچ لے کے کتووال توں لا ہور آگیا۔ لئھے کچی وقت خوشیے دا اک جاؤں ہندی اسی۔

پنجاہ 50 روپے میں تے رجے نوں اک ہمیر کو خنزی پچھر کرائے تے لے گیا۔ اوہدے پھر بالاتے شاہوں والے مکمل نوں تے نوکر ہو گئے تے رجہ رنگ روغن ہاں والی اک درکشان وچ کم لگ گیا۔ جنماس تے اوہدی دھی پوچھتا لے پراندے بنائے بنائے میاری دی دکان تے وچ آندیاں۔ سارے جی اپنے اپنے کم وحدتے توں خوش سن۔ ورہے گروں اورہاں پیو داویاہ وی کردا۔ پر فیر پاٹھیں اورہاں نوں کیہ ہویا، ہوی ہوی جویں اورہاں دے سارے اندرونی آئی جیسی لگ لگی۔

جنماں نوں وہاں تے دلیاں نے گھیر لیا۔ پڑھوچ بالاتے شاہوںے چہریاں آتے کئی رونقی۔ شہر آکے دو 2 ورہیاں گروں ای اوہ پہلے بلدی کیوں ہو گئے نہیں۔ ایہہ گل بختاں دی سمجھ توں باہری۔ دوچھے پا سے اوہ رجے نوں دیکھ کیہ کے گلحدی۔ رجماں ابجے پنجاہ 50 ورہیاں دا ہو گے گا۔ پڑھوچ کی تے جوان پھر ا توں دوھے کے کم کردا۔ پر شہر آکے اوہ دو ورہیاں وچ آذھاوی نہیں رہ گیا۔

رجے واپس نجھاتے بالاتے شاہوں پیو نوں وڈے ہپتال لے گئے۔ رجے نوں مریضاں دی قطار وچ بھٹاکے اوہ اپنے کم تے فرگے۔ ڈاکٹر نے رجے دی حالت دیکھ کے اوہ نوں دوچھے ڈاکٹر ول گھل دتا۔ ایہہ ہپتال دا دوا ڈاکٹری۔ اوہ بچے رجے دے سارے میثت کرائے۔ تے پیوں دیہاڑے آؤں دا آکھیا۔ پیوں دن بالاتے شاہوں رجے دے نال ہپتال گئے۔ ڈاکٹر نے رجے دیاں روپوں والیں دیکھ کے اوہ نوں وارڈ وچ داخل کر لیا۔ بالا کہن لگا۔ ”ڈاکٹر صاحب فیکٹری دا کیہڑا امزود رواے جیہوں کھنگ بخاریں ہونا۔ ٹسیں ہر کے نوں ہپتال تے داخل نہیں کر دے۔“ ڈاکٹر نے بالاتے شاہوںے پیلے چہریاں دل غورنال دیکھایا۔ فیر پچھا۔ اوہ کون نہیں، کھوس آئے نہیں، کچھ کم کر دے نہیں؟ بالے حمارے حالات کھول کے دستے۔ ڈاکٹر نے سوچیں پے گیا۔ فیر بولیا ”رجماں جاندیاں نہیں جیہریاں وھاتاں ورہیاں جاندیاں نہیں جیہریاں ہوںی ہوںی بندے دے چھے وچ حصتی بڑا ای خطرہ کے۔“ ہر قم دے رنگ روغن وچ کچھ ایہہ جیہیاں وھاتاں ورہیاں جاندیاں نہیں جیہریاں ہوںی ہوںی بندے دے چھے وچ داخل ہو کے پڑیاں دے گودے وچ بہر جاندیاں نہیں۔ ایہہ نے نال جوڑاں دا درو، گردیاں دی خرابی، پڑیاں دے کینسر و اخطرہ ہوندا۔“ ”شاہو کہن لگا۔“ ڈاکٹر صاحب جوڑاں دا درو میرے اپنے نوں شہر آکے ہو یا اے۔ پڑھوچ تے لاؤحائی میں دی بوری ہس کے کند آتے نہ لیدا۔“ بالے گھبرا کے پچھا۔ ڈاکٹر جی ساڑا لایا تھے جائے گا؟ آہو، بس دعا کرو۔

”ڈاکٹر جی پر دلیں وچ رب تے تباوے توں وکھ ساڑی باہمہ پھر زان والا کوئی نہیں جے۔ ساڑے ابے دا حیان رکھنا۔“ ایہہ آکھ کے بالے نے شاہو دی باہمہ پھر زان تے کم تے فرگیا۔

کول بیٹھے ڈاکٹر دے اس سعف بیشتر نے رجے دی روپڑ پڑھی تے کہیا۔ ”ڈاکٹر صاحب ٹسیں اوہ نوں دیا کیوں نہیں جے رجہ کیسہ دی اخیری منزل آتے وے۔“ ڈاکٹر بڑی حرست نال کہن لگا۔ ”بیشرا دن واقا کندہ؟“ ڈاکٹر نوں کچھ چلئی چپ لگ گئی۔ فیر بولیا۔ ”بیشرا مینوں ڈاؤھی چلکی طرح ایسا پا اے۔ پڑھاں وچوں وگ تگ لوکیں وڈے شہریاں دل آئی کیوں جاندے نہیں۔ میں آپ اک چھوٹے جیسے پڑھوچوں شہر آیا سا۔ مینوں ایہہ دی پا اے اتھے آکے لوکاں نوں کیہڑے کیہڑے آن ڈھنے روگ لگ جاندے نہیں۔ پڑھاں وچ خوارک بے تگ بوجھی چلکی دل بھائی روشنی ہواتے خالص لہجے جاندے نہیں۔ میں وڈے شہریاں وچ تازہ ہواتے صاف ماحدی دامانا بڑا ای اوکھا ہو گیا۔“ بیشتر نے پریشان ہو کے پچھا۔ ”ڈاکٹر صاحب ایہہ کی کہہ رہے اے؟ اسکی تازہ ہو اوج ساڑا نہیں لیدے؟ ڈاکٹر کہن لگا ”شہر آں دی آبادی وچ کلکتے وڈے ایہہ جیسے سینکڑے کارخانے لگے ہوئے نہیں جہیاں وچوں زہریاں گیاں تے ڈھوکاں نکل کے ہو اوج تلدار ہندا۔“ رنگ روغن دے کارخانیاں وچ کم کرن والے نہیں جاندے ہے اوہ ہر ساڑا نال سیئے، کرو میم تے کیہہ۔ میں جہیاں زہریاں گیاں دے چکے گلے کئے ہزار دتے اپنے بچھے وچ جذب

گردے رہنے میں۔"

بیشتر کہن لگا۔ "ماحوں دی آلوگی دامسکتے یورپ دامسک اے، ساڑے کول تے اجے کارخانے ای بہت گھٹ نیں۔" ڈاکٹر نے جواب دتا۔ "ماحویاں آلوگی صرف کارخانیاں سمجھوں ای نہیں ہوندی۔ ایہہ ہور وی بہت ساریاں چیز اس پاروں ہوندی اے۔ شہراں دیاں سعیدیاں آبادیاں، صفائی تے سیورج دلخیک بندوبست نہ ہونا، فیر شہراں دی لمحے واہڑیک توں پیدا ہوں والا پڑوں تے ڈیزل والا ہواں تے شور۔ ایہہ سے نال بہت ساریاں بیکاریاں لگ سکدیاں نیں۔ فضائی آلوگی تے شور نے شہراں وچ عام بندیاں دیاں حکایات نوں اندروں گھن لامحمدیا اے۔"

رات توں ڈاکٹر وارڈ وچ راؤنڈ تے آیا۔ اک مریض نوں چیک کر دیاں اوہدی نظر دو وارڈ دے بوجے کول پئی۔ اک بدھی جھیڑتائی جائے نماز اتے ڈھیاں ڈھالنی تھی چلے ہوئے سن۔ اوہدیاں اکھاں وچ اخرو تے چھرے اتے نوری۔ ڈاکٹر نے اوہنوں غور تال بھکاتے اوہنوں لگا جویں اوہدی موئی ماں فیر توں زندہ ہو گئی اے۔ نال والے بستر تے رحم المپیاس۔ ڈاکٹر گویہ لایا۔ ایہہ ضرورتے دی گھروالی ہو گئی۔ اوے سے ڈاکٹر دیاں نظر اس آگے بالے تے شاہو دیاں نہوں جہان خلاں پھر لگ پھیاں۔ بالے دی واج اوہدے نہیں پئی۔ "ڈاکٹر جی، پرنسیس وچ رب تے تھاڑے توں ڈکھ ساڑی بانہ پھرلن والا کوئی نہیں بے، ساڑے آئیے داھیاں رکھنا۔"

کم چھڈ کے کھم کھا ڈاکٹر وارڈ دی باری کول آن کھلوتا۔ اوہدیاں اکھاں باہر لگیاں ہویاں سن۔ اوہنوں ان لگا جویں وارڈ دے پاہر کھل ریا ٹھپ؟ بخیر اہوی ہوئی سارے شہروں اپنے کلاوے وچ گئی جا رہیا۔